

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 27 marca 2024 r.
znak sprawy: DŻW.zch.870.1.1.2024

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

**Dotyczy: wniosku o częściową rezygnację z przeprowadzania kontroli
urzędowych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie.**

Szanowny Panie Prezesie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 10 stycznia br. znak KRIR/JM/27/2024 dotyczące wniosku zgłoszonego podczas II posiedzenia KRIR VII kadencji w dniu 19 grudnia 2023 r. uprzejmie informuję, co następuje.

Ochrona zdrowia zwierząt oraz zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, jak również przeprowadzanie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem wymagań weterynaryjnych w gospodarstwach utrzymujących zwierzęta gospodarskie, to elementy, które należą do katalogu ustawowych zadań Inspekcji Weterynaryjnej¹.

Realizacja ww. zadań w odniesieniu do gospodarstw utrzymujących drób nie jest możliwa bez przeprowadzenia kontroli, która zgodnie z ustawą o Inspekcji Weterynaryjnej ma na celu ustalenie stanu faktycznego w obszarze spełniania

¹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 12)

wymagań określonych w prawodawstwie weterynaryjnym.

W myśl art. 19 ust. 3 pkt 1 i 19b wspomnianej ustawy, pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej (...) w zakresie wykonywania czynności, mają prawo do przeprowadzania kontroli gospodarstw (...) w każdym czasie.

Organy Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzają kontrole:

1. okresowe - na podstawie planów kontroli sporządzanych przez powiatowego lekarza weterynarii, wojewódzkiego lekarza weterynarii lub Głównego Lekarza Weterynarii;
2. doraźne - podjęte poza planem kontroli, w tym związane z rozpatrzeniem skarg i wniosków.

Pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzający kontrole gospodarstw utrzymujących drób, zobowiązani są do przestrzegania zarówno przepisów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również zasad bioasekuracji. Podejmując decyzję o konieczności przeprowadzenia kontroli, organ Inspekcji Weterynaryjnej ocenia ryzyko związane z występowaniem choroby zakaźnej oraz podejmuje działania zmierzające do ograniczenia rozprzestrzeniania się czynnika zakaźnego. Z danych dotyczących ognisk wysoce zjadliwej grypy ptaków u drobiu nie wynika, aby źródłem zakażenia lub wektorem choroby byli pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej.

Jednocześnie, odstępianie od przeprowadzania kontroli urzędowych w gospodarstwach utrzymujących drób w okresie wzmożonego ryzyka zakażeń wirusami grypy ptaków stwarza zagrożenie niewykrycia potencjalnych uchybień w gospodarstwach dotyczących zasad ochrony biologicznej, a w konsekwencji może sprzyjać potencjalnemu wybuchowi epizootii grypy ptaków, której skala byłaby trudna do oszacowania.

Ponadto, na obszarach objętych ograniczeniami ustanowionymi na podstawie aktów prawa miejscowego w związku ze stwierdzonymi ogniskami grypy ptaków u drobiu, konieczność wizytacji gospodarstw utrzymujących drób

wynika wprost z przepisów rozporządzenia 2016/429² oraz 2020/687³.
Takie wizytacje są niezbędne w procedurze likwidacji obszaru objętego ograniczeniami, po upływie określonych w tych przepisach terminów.

W odniesieniu do Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych jednym z jej ustawowych zadań są kontrole warunków chowu i tuczu gęsi, które odbywają się na fermach. Działania te realizowane są w trybie planowym lub doraźnym. W ramach kontroli warunków chowu i tuczu gęsi na fermie sprawdzana jest przede wszystkim dokumentacja związana z procesem produkcji gęsi, np. rejestry chowu, faktury itp.

Dodatkowo w celu sprawdzenia spełnienia zgodności zadeklarowanych wymagań z określonymi w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 543/2008⁴ prowadzone są oględziny gęśników i wybiegów. Przy czym należy podkreślić, że podczas wykonywania obowiązków służbowych przez inspektorów, dochowywane są wszelkie zasady bezpieczeństwa i higieny pracy.

Kontrole realizowane przez organy zarówno Inspekcji Weterynaryjnej, jak i Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w gospodarstwach utrzymujących drób są niezbędne, a ich intensywność zależy od analizy ryzyka, na danym terenie. Jednocześnie zarówno pracownicy Inspekcji Weterynaryjnej, jak i Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych są obowiązani do przestrzegania zasad bezpieczeństwa biologicznego podczas odbywania takich kontroli. W przypadku kontroli

² rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz. Urz. UE L 84 z 31.03.2016, str. 1, z późn. zm.)

³ rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/687 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zapobiegania niektórym chorobom umieszczonym w wykazie oraz ich zwalczania (Dz. Urz. UE L 174 z 03.06.2020, str. 64, z późn. zm.)

⁴ rozporządzenie Komisji (WE) NR 543/2008 z dnia 16 czerwca 2008 r. wprowadzające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie niektórych norm handlowych w odniesieniu do mięsa drobiowego (Dz. Urz. UE L z 17.06.2008 str.46, z późn. zm.)

wykonywanych przez Inspekcję Weterynaryjną brak ich realizacji może z kolei sprzyjać ryzyku rozwoju epizootcji na danym obszarze poprzez niemożność przerwania jej łańcucha na wczesnym etapie. Warto przy tym zwrócić uwagę na fakt, że dotychczasowa sezonowość występowania grypy ptaków ulega zmianie i coraz częściej ogniska tej choroby występują również w sezonie letnim, co z kolei w praktyce uniemożliwia wyznaczenie okresu, w którym nie ma w Polsce ryzyka przeniesienia jej przeniesienia na teren gospodarstw.

Reasumując, kontrole realizowane w gospodarstwach przez pracowników właściwych inspekcji są oparte na obowiązujących przepisach prawa i nie mogą zostać zniesione, a ich ewentualne ograniczenie musi być oparte o podejście wynikające z analizy ryzyka i dostosowane do sytuacji, w tym epidemiologicznej, panującej na danym obszarze.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jacek Czerniak
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Paweł Niemczuk – Główny Lekarz Weterynarii
2. Przemysław Rzodkiewicz - Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych